

RIGSADVOKATEN

August 2009
J.nr. RA-2008-120-0014

Straffene i voldtægtssager efter ændringen af straffelovens § 216 i 2002

1. Indledning

Ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven blev strafferammen i straffelovens § 216, stk. 1, hævet fra fængsel indtil 6 år til fængsel indtil 8 år. Endvidere blev strafferammen i straffelovens § 216, stk. 2, hævet fra fængsel indtil 10 år til fængsel indtil 12 år.

Forud herfor havde rigsadvokaturen afgivet flere redegørelser om strafniveauet i voldtægtssager på grundlag af indberettede domme, idet der blev iværksat ordninger, hvorefter Rigsadvokaten skulle have forelagt alle domme i voldtægtssager. Redegørelserne er udsendt til politi og anklagemyndighed ved Rigsadvokaten Informerer nr. 3/2001, nr. 13/2001 og nr. 14/2002.

Efter lovændringen har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om at vurdere strafniveauet efter skærpelsen.

Rigsadvokaten har på den baggrund afgivet følgende redegørelser om strafniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 216 efter lovændringen i 2002:

- Januar 2004 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 8/2004
- Juni 2005 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 25/2005
- Juni 2006 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 23/2006
- Juni 2007 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 17/2007
- Juli 2008 – udsendt ved Rigsadvokaten Informerer nr. 13/2008
- Denne redegørelse

Denne redegørelse indeholder i afsnit 2 en beskrivelse af den opdeling af sagerne, som er foretaget. I afsnit 3 og 5 beskrives de tidligere redegørelser om straffene, og i afsnit 4 beskrives ændringen af § 216 ved lov nr. 380 af 6. juni 2002. Afsnit 6 indeholder en beskrivelse af straffene i de voldtægtssager, der er modtaget i indberetningsperioden fra den 1. september 2008 til udgangen af februar 2009. Afsnit 7 indeholder en nærmere vurdering af strafniveauet i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt set i forhold til strafniveauet i sager om overfaldsvoldtægt. I afsnit 8 findes en samlet vurdering af strafniveauet.

I bilaget til redegørelsen findes en beskrivelse af de enkelte sager, der er omfattet af undersøgelsen.

2. Opdeling af sagerne om voldtægt

I de tidligere redegørelser blev der taget udgangspunkt i en opdeling af voldtægt i overfaldsvoldtægt, kontaktvoldtægt og parvoldtægt. Denne opdeling anvendes også i denne redegørelse.

Ved overfaldsvoldtægt forstås således voldtægt mod en person, som gerningsmanden slet ikke kender eller kun har et yderst perifert kendskab til, og hvor der ikke forud for voldtægten har været samvær af den karakter, der er beskrevet nedenfor under kontaktvoldtægt.

Ved kontaktvoldtægt forstås det, der på engelsk kaldes "date rape", altså situationer, hvor parterne umiddelbart inden voldtægten har været sammen på en måde, som kunne være optakt til en seksuel kontakt. Kontaktvoldtægt omfatter endvidere voldtægter, hvor parterne kender hinanden i forvejen, f.eks. naboer og kollegaer, uanset om selve voldtægten har karakter af et overfald.

Ved parvoldtægt forstås voldtægt mod en nuværende seksuel partner og voldtægt mod en tidligere seksuel partner, såfremt forholdet er ophørt indenfor et kortere tidsrum forud for voldtægten.

Det kan i nogle sager være vanskeligt at vurdere, hvilken af de tre former for voldtægt der er tale om, idet der er en glidende overgang mellem de forskellige kategorier. Det kan således i visse tilfælde diskuteres, om der foreligger den ene eller den anden form for voldtægt.

I de tidligere redegørelser blev der sondret mellem domme, der omfattede fuldbyrdet voldtægt, og domme, hvor der alene dømmes for forsøg på voldtægt. Også denne sondring anvendes nu.

3. Redegørelserne om strafniveauet i voldtægtssager forud for lovændringen

3.1. Konklusionerne i redegørelsen fra januar 2001

Konklusionen i redegørelsen fra januar 2001 vedrørende det daværende strafniveau var følgende:

For forsøg på overfaldsvoldtægt varierede straffene fra 4 måneder til 2 års fængsel. Det blev i redegørelsen antaget, at "normalstraffen" måtte være i niveauet 6-9 måneders fængsel, dog med mulighed for både mildere og strengere straffe.

Det var på grundlag af det foreliggende materiale vanskeligt at vurdere "normalstraffen" for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt. Et forsigtigt skøn førte dog frem til, at udgangspunktet for straffastsættelsen, hvis der ikke forelå skærpene omstændigheder, formentlig lå i niveauet omkring 1 år og 6 måneders fængsel. Hvis der forelå skærpene omstændigheder udmålte straffen til mellem 2 og 3 års fængsel.

Med hensyn til forsøg på kontaktvoldtægt skønnedes det i redegørelsen, at strafniveauet nogenlunde svarede til niveauet for forsøg på overfaldsvoldtægt, dvs. 6-9 måneders fængsel, dog med mulighed for både mildere og strengere straffe.

For så vidt angår straffen for fuldbyrdet kontaktvoldtægt fremgår det af redegørelsen, at de fleste straffe lå i niveauet mellem fængsel i 6 måneder og fængsel i 1 år og 6 måneder, og hvis der ikke var anvendt vold af betydning eller ikke forelå andre skærpende omstændigheder, lå straffen i niveauet 6-10 måneders fængsel.

Vedrørende forsøg på parvoldtægt forelå der kun en dom, hvor straffen blev udmålt til 6 måneders fængsel betinget med vilkår om samfundstjeneste.

For så vidt angik fuldbyrdet parvoldtægt blev det antaget at "normalstraffen" lå i niveauet 6-8 måneders fængsel, men der var i det undersøgte materiale også flere eksempler på højere straffe i sager, hvor der forelå skærpende omstændigheder.

3.2. Konklusionerne i den foreløbige redegørelse af august 2001 og redegørelsen fra august 2002

Redegørelserne fra august 2001 og august 2002 om strafniveauet i voldtægtssager omfattede i alt 111 sager, hvoraf 93 sager var endeligt afgjort.

Konklusionen i redegørelserne var, at disse sager ikke bidrog væsentligt til yderligere at belyse de antagelser om strafniveauet, som fremgik af redegørelsen fra januar 2001. På den anden side gav de pågældende domme ikke anledning til at ændre de tidligere formodninger om straffene i voldtægtssager.

Med hensyn til straffene i de sager, hvor voldtægten var begået af flere gerningsmænd, var konklusionen, at det var tvivlsomt, hvorvidt der i alle sager var tillagt det forhold, at overgrebet var udøvet af flere gerningsmænd i forening, en reel betydning ved strafudmålingen.

4. Lov nr. 380 af 6. juni 2002 om ændring af straffelovens § 216

Ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 blev strafferammen i straffelovens § 216, stk. 1, hævet fra fængsel indtil 6 år til fængsel indtil 8 år. Endvidere blev strafferammen i straffelovens § 216, stk. 2, hævet fra fængsel indtil 10 år til fængsel indtil 12 år. Ændringen af straffelovens § 216 trådte i kraft den 8. juni 2002 og har virkning for forhold, der er begået efter dette tidspunkt. Ændringen omfatter også forhold, der henføres under § 216, jf. § 224 eller § 225.

Formålet med forhøjelsen af strafferammerne i § 216 var at gennemføre en generel forhøjelse af strafudmålingsniveauet i voldtægtssager i størrelsesordenen et år. Det gælder både fuldbyrdede voldtægter og forsøg herpå.

Ved forhøjelsen af straffene skal der tages udgangspunkt i det strafniveau, der er beskrevet i redegørelsen fra januar 2001, som er omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.2. Her er bl.a. anført følgende om retspraksis:

”For at belyse udviklingen i strafniveauet i voldtægtssager bad Justitsministeriet den 9. juni 2000 Rigsadvokaten om en redegørelse. [...]

I Rigsadvokatens redegørelse er det antaget, at strafniveauet for forsøg på overfaldsvoldtægt uden skærpene omstændigheder er 6-9 måneders fængsel og for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt fængsel i 1 år og 6 måneder. Ved overfaldsvoldtægt forstås voldtægt mod en person, som gerningsmanden slet ikke kender eller kun har et yderst perifert kendskab til, og hvor der ikke forud for voldtægten har været samvær af nogen karakter.

En anden type voldtægtssager er kontaktvoldtægt, hvor parterne umiddelbart forinden voldtægten har været sammen på en måde, som kunne være optakten til en seksuel kontakt. Kontaktvoldtægt omfatter endvidere voldtægter, hvor parterne kender hinanden i forvejen, f.eks. naboer og kolleger, uanset om selve voldtægten har karakter af et overfald. Strafniveauet for denne type sager skønnes i Rigsadvokatens redegørelse for forsøg at svare nogenlunde til niveauet for forsøg på overfaldsvoldtægt. Straffen for fuldbyrdet kontaktvoldtægt ligger i niveauet mellem 6 måneder og 1 år og 6 måneder, men således at straffen er 6-10 måneder, hvis der ikke er anvendt vold af betydning, eller hvis der ikke i øvrigt foreligger skærpene omstændigheder.

Den tredje gruppe voldtægtssager, som er nævnt i Rigsadvokatens redegørelse, er parvoldtægter. Herved forstås voldtægt mod en nuværende seksualpartner og voldtægt mod en tidligere seksualpartner, såfremt forholdet er ophørt inden for et kortere tidsrum forud for voldtægten. Normalstraffen for fuldbyrdet parvoldtægt antages at ligge i niveauet 6-8 måneders fængsel.”

I bemærkningerne til lovforslaget afsnit 2.1.3. er der følgende tilkendegivelser om strafforhøjelsen:

”[...] Med den foreslåede forhøjelse af strafferammerne i straffelovens § 216 forudsættes det, at der i retspraksis sker en generel forhøjelse af strafudmålingsniveauet i voldtægtssager i størrelsesordenen 1 år i forhold til det strafniveau, der er beskrevet i Rigsadvokatens redegørelse. Det gælder også fuldbyrdede voldtægter og forsøg herpå. Eksempelvis forudsættes det, at straffen for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt i normalt tilfældene forhøjes med 1 års fængsel til fængsel i 2 år og 6 måneder.

[...] Med lovforslaget er det som nævnt hensigten, at også straffen for forsøg på overfaldsvoldtægt uden skærpene omstændigheder forøges med 1 år i forhold til det strafniveau, der er beskrevet i Rigsadvokatens redegørelse. Udmålingen af straffen forudsættes dog i højere grad at blive nuanceret efter forholdets grovhed, således at straffen for de grovere tilfælde af forsøg på overfaldsvoldtægt kommer til at ligge tæt på niveauet for fuldbyrdede overfaldsvoldtægter. Der tænkes her særligt på den type sager, hvor der anvendes ikke ubetydelig vold, og hvor forsøget mislykkes på grund af offerets modstand.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der endvidere ikke i den nuværende praksis tillagt det forhold, at en voldtægt er begået af flere gerningsmænd i forening, tilstrækkelig vægt i skærpene retning. Gruppevoldtægter med anvendelse af den betydelige overmagt, der ligger i, at der er flere gerningsmænd, må normalt antages at indebære et særlig voldsomt og traumatiserende overgreb på ofret. Det forudsættes derfor, at det forhold, at en voldtægt er begået af flere gerningsmænd i forening, tillægges en særlig vægt i skærpene retning. I sager om voldtægt med flere gerningsmænd bør der således ske en yderligere straffeskærpelse i forhold til strafniveauet i voldtægtssager med kun en gerningsmand. Det bør også tillægges øget vægt i skærpene retning, hvis der er tale om voldtægt begået mod et barn. Herudover bør der ske en yderligere straffeskærpelse – det vil sige ud over den generelle strafforhøjelse i størrelsesordenen 1 år – i sager, hvor voldtægten har haft en særlig tidsmæssig udstrækning.”

Det fremgår samtidig af forarbejderne (de almindelige bemærkninger afsnit 1.2.) om angivelsen i lovforslaget af det tilsigtede forhøjede strafniveau, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og at de angivne strafniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder.

5. Konklusionerne i redegørelserne fra 2004 til 2008 om straffene efter lovændringen

Rigsadvokaten har afgivet redegørelser om strafniveauet i voldtægtssager efter lovændringen i januar 2004, juni 2005, juni 2006, juni 2007 og juni 2008.

I 2004 og 2005 konkluderede rigsadvokaturen, at strafskærpelsen med få undtagelser måtte anses for at være slået igennem. I en række af sagerne måtte straffen anses for forhøjet fuldt ud med 1 år eller mere, mens der i andre sager var sket en mindre forhøjelse af straffen. I de sidstnævnte sager var der efter rigsadvokatens opfattelse konkrete omstændigheder, der talte for at fastsætte en lavere straf. Kun i få sager kunne straffen ikke anses for skærpet i overensstemmelse med tilkendegivelserne i forarbejderne til lov nr. 380 af 6. juni 2002.

I redegørelserne fra juni 2006 og juni 2007 blev det konkluderet, at strafskærpelsen måtte anses for at være slået fuldt ud igennem i langt de fleste sager om voldtægt. På trods af enkelte udsving i formildende retning, fandt rigsadvokaturen, at det samlede billede i voldtægtssagerne viste, at strafskærpelsen var gennemført i praksis

Konklusionen i den seneste redegørelse fra juni 2008 var at domstolene i langt de fleste af sagerne har fastsat forhøjede straffe i overensstemmelse med tilkendegivelserne i forarbejderne til lovændringen i 2002. Kun i enkelte sager fastsatte domstolene straffe under det tilsigtede niveau, og rigsadvokaturen fandt, at det samlede billede af domspraksis viste, at strafskærpelsen var gennemført i praksis. Rigsadvokaten tilkendegav samtidig, at det fandtes nyttigt at følge strafudmålingen i sager om voldtægt i endnu en periode.

Justitsministeriet meddelte herefter ved skrivelse af 12. august 2008, at man fandt det rigtigst at anmode Rigsadvokaten om på ny at afgive en redegørelse om strafniveauet i sager om voldtægt for derved at skabe et endnu bedre grundlag for at vurdere udviklingen i strafudmålingen.

6. Straffene i voldtægtssager i den foreliggende undersøgelse

6.1. Indberetningsordningen og antallet af sager

Ved Rigsadvokaten Informerer nr. 13/2008 iværksatte rigsadvokaturen en indberetningsordning af alle domme vedrørende overtrædelse af straffelovens § 216, herunder også jf. §§ 224 eller 225. Ordningen omfattede by- og landsretsdomme afsagt i perioden fra 1. september 2008 til udgangen af februar 2009. Ankedomme afsagt af landsretten efter udløbet af den nævnte periode var omfattet, såfremt byrettens dom i sagen var afsagt inden udgangen af februar 2009.

Der er i medfør af indberetningsordningen indberettet 33 afsluttede sager, der er beskrevet i bilaget til denne redegørelse. Redegørelsen omfatter således kun endelige domme, mens byretsdomme under anke ikke er medtaget i redegørelsen. Domme, hvor der er idømt foranstaltninger, er ikke medtaget i redegørelsen, da sådanne domme ikke belyser strafniveauet.

De 34 domme fordeler sig således på byretterne og landsretterne:

Byret	10 domme
Landsret	23 domme

Der er ikke i denne indberetningsperiode afsagt domme i Højesteret om voldtægt.

6.2. Strafudmålingen i ankesager

Som det fremgår ovenfor, foreligger der 23 landsretsdomme. Der er i alle tilfælde tale om anke-domme. Anklagemyndigheden har i 22 af de sager, der har været anket til landsretten, påstået skær-pelse af straffen. I en enkelt sag (32), der blev fremmet som domsmandssag, har anklagemyndigheden påstået stadfæstelse af straffen på 3 år og 6 måneders fængsel.

Landsretten forhøjede straffen for den tiltalte i forhold til byrettens dom i følgende 5 sager:

Dom 2: Byret 4 år; landsret 6 år.

Dom 12: Byret 8 måneder; landsret 1 år.

Dom 15: Byret 1 år og 3 måneder; landsret 1 år og 6 måneder.

Dom 25: Byret 1 år; landsret 1 år og 9 måneder.

Dom 29: Byret 1 år og 6 måneder; landsret 2 år.

Landsretten nedsatte straffen for de tiltalte i 4 sager:

Dom 13: Byret T1 og T2 8 måneder, heraf 6 måneder betinget for begge de tiltalte; landsret T1 6 må-neder, T2 6 måneder, heraf 3 måneder betinget.

Dom 23: Byret 1 år; landsret 9 måneder.

Dom 26: Byret 2 år; landsret 1 år og 9 måneder.

Dom 28: Byret 2 år og 3 måneder; landsret 2 år

I de 14 øvrige anke-domme stadfæstede landsretten byrettens dom.

6.3. Vurdering af strafniveauet i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt

Ved skrivelse af 2. december 2008 har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om, at denne redegø-relse også indeholder en nærmere vurdering af strafniveauet i sager om kontaktvoldtægt og parvold-tægt set i forhold til strafniveauet i sager om overfaldvoldtægt.

Justitsministeriet har i den forbindelse anmodet Rigsadvokaten om på grundlag af en gennemgang af retspraksis at vurdere, om det lavere strafniveau i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt – som er beskrevet både i forarbejderne til strafskærpselsesloven og i Rigsadvokatens redegørelser om straf-niveauet i voldtægtssager – navnlig skyldes, at der i sådanne sager oftere end i sager om overfalds-

voldtægt foreligger omstændigheder, som efter almindelige strafudmålingsregler normalt vil tale for en mildere straf, eller om det lavere strafniveau navnlig er udtryk for en generel forskel i grovhedsvurderingen af kontaktvoldtægt og parvoldtægt i forhold til overfaldsvoldtægt, og om der i givet fald bør tages særlige initiativer vedrørende straffen i disse sager.

Dette spørgsmål er nærmere omtalt nedenfor i afsnit 7.

6.4. Straffene i de sager, der indgår i undersøgelsen

6.4.1. Indledning

Som nævnt ovenfor under afsnit 4 tilsigtedes ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 en generel forhøjelse af strafudmålingsniveauet i voldtægtssager i størrelsesordenen et år. Endvidere blev det tilkendegivet i bemærkningerne, at der herudover burde ske en yderligere strafskærpelse i sager med flere gerningsmænd, i sager om voldtægt mod børn og i sager, hvor voldtægten har haft en særlig tidsmæssig udstrækning.

Det var dog også i forarbejderne forudsat, at det niveau, der er angivet i bemærkningerne, kan fraviges i op- eller nedadgående retning efter en konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder.

Som det også blev tilkendegivet i de tidligere redegørelser, kan vurderingen af straffastsættelsen i de enkelte sager derfor efter rigsadvokatens opfattelse ikke ske blot ved at lægge et år til den straf, der må antages at have været praksis før ændringen, men der skal tages hensyn til sagens konkrete omstændigheder – herunder også omstændigheder, der kan tale for ikke at forhøje straffen fuldt ud med et år.

Det bemærkes i den forbindelse også, at en generel strafskærpelse på et år i alle sager medfører en forholdsvis større skærpelse af straffene i de sager, der før lovændringen medførte de laveste straffe (f.eks. fra 6 måneders fængsel til 1 år og 6 måneders fængsel, svarende til en tredobling af straffen), mens strafskærpelsen i de groveste sager bliver procentuelt mindre (f.eks. fra 2 års fængsel til 3 års fængsel, svarende til en forhøjelse på 50 procent).

Disse forhold indgår i vurderingen nedenfor af straffene i sager om overfaldsvoldtægt (afsnit 6.4.2.), kontaktvoldtægt (afsnit 6.4.3.), parvoldtægt (afsnit 6.4.4.) og i sager med flere gerningsmænd (afsnit 6.4.5.).

6.4.2. Overfaldsvoldtægt

Der er indkommet to sager om forsøg på overfaldsvoldtægt (dom 1 og 2).

Det fremgår af redegørelserne udarbejdet før strafskærpelsens ikrafttræden, at det blev antaget, at ”normalstraffen” for forsøg på overfaldsvoldtægt måtte være i niveauet 6 til 9 måneders fængsel, dog med mulighed for både mildere og strengere straffe. Ifølge lovændringen i 2002 skulle disse straffe

forhøjes med 1 års fængsel, idet udmålingen af straffen dog forudsættes i højere grad at blive nuanceret efter forholdets grovhed, således at straffen for de grovere tilfælde af forsøg på overfaldsvoldtægt kommer til at ligge tæt på niveauet for fuldbyrdede overfaldsvoldtægter.

I dom 1, hvor straffen for to voldtægtsforsøg begået over for en kvinde, som tiltalte var faldet i snak med på gaden, blev fastsat til fængsel i 9 måneder, synes strafskærpelsen ikke fuldt ud at være slået igennem. Dommen blev ved en fejl ikke anket. Tiltaltes unge alder (19 år) og straffrie vandel må dog anses for at have været tillagt vægt i formildende retning. Det har formentlig endvidere været tillagt betydning, at forholdet ikke omfattede befølinger under tøjet eller afklædning af forurettede.

Dom 2, hvor straffen for tre tilfælde af forsøg på overfaldsvoldtægt, heraf to begået mod to 13-årige piger, grov vold, forsøg på frihedsberøvelse samt blufærdighedskrænkelse af landsretten blev fastsat til fængsel i 6 år (dissens for fængsel i 5 år), giver mig ikke anledning til bemærkninger. Dommen viser, at der ved grove forhold fastsættes straffe, der ligger væsentlig over normalstrafniveauet.

Der er indkommet ni domme om fuldbyrdet overfaldsvoldtægt (dom 3-11).

Det fremgår af redegørelserne udarbejdet forud for strafskærpelsen ved lov nr. 380 af 6. juni 2002, at udgangspunktet for fastsættelsen af ”normalstraffen” for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt formentlig lå i niveauet omkring 1 år og 6 måneders fængsel, hvis der ikke forelå skærpene omstændigheder. Hvis der forelå skærpene omstændigheder, udmålte straffen til mellem 2 og 3 års fængsel.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget om ændringen i 2002, at det forudsættes, at straffen for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt i normaltildfældene forhøjes med 1 års fængsel til fængsel i 2 år og 6 måneder. Det fremgår endvidere, at forskellige omstændigheder bør tillægges en særlig vægt i skærpene retning i forbindelse med strafudmålingen, herunder hvis voldtægten er begået af flere gerningsmænd, mod et barn eller har haft en særlig tidsmæssig udstrækning.

I de indberettede domme, hvoraf tre er byretsdomme og seks er afsagt af landsretten, varierer straffen fra fængsel i 1 år og 6 måneder til fængsel i 8 år, idet straffene fordeler sig således:

- Dom 3: 1 år og 6 måneders fængsel.
- Dom 4: 1 år og 9 måneders fængsel.
- Dom 5: 2 års fængsel.
- Dom 6 og 7: 2 år og 6 måneders fængsel.
- Dom 8: 2 år og 9 måneders fængsel.
- Dom 9: 4 års fængsel.
- Dom 10: 6 års fængsel.
- Dom 11: 8 års fængsel (omfatter reststraf på 303 dage)

Straffene i dom 4 og 5 ligger under det niveau, der er normalstraffen for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt, men sagerne er atypiske, idet de tiltalte ikke havde tiltunget sig samleje, men udelukkende anden kønslig omgængelse ved at have stukket fingre op i den forurettedes skede. Henset til overgrebenes

begrænsede karakter, er det min opfattelse, at straffene på fængsel i 1 år og 9 måneder og fængsel i 2 år er i overensstemmelse med lovgivers intention.

De øvrige domme (dom 3, 6-11) vedrører alle fuldbyrdet voldtægt i form af bl.a. samleje, og straffene varierer fra fængsel i 1 år og 6 måneder til fængsel i 8 år.

I dom 3, der er en anke-dom, blev straffen fastsat til fængsel i 1 år og 6 måneder for voldtægt begået af en 19-årig mand over for en kvinde, som han kendte perifert. Han trak hende ind på et lagerlokale, hvor han nåede at føre sit lem op i hende en gang, hvorefter samlejet blev afbrudt på grund af forurettedes modstand. Ved strafudmålingen blev der i strafskærpene retning lagt vægt på, at der var tale om fuldbyrdet samleje med kun meget ringe forudgående kontakt mellem parterne, og at tiltalte tidligere var straffet for vold og blufærdighedskrænkelser. I formildende retning blev den begrænsede voldsudøvelse tillagt vægt, samt at samlejet måtte antages at have været ganske kortvarigt. Uanset tiltaltes unge alder og den begrænsede voldsudøvelse forekommer straffen mild, og jeg finder derfor ikke, at strafskærpelsen i denne sag kan anses for fuldt ud at være slået igennem.

I dom 6 og 7 blev straffene fastsat til fængsel i 2 år og 6 måneder.

Dom 6 giver mig ikke anledning til bemærkninger, idet der ikke ved voldtægten – som blev begået af en 49-årig mand mod en 17-årig mentalt retarderet pige – var udøvet egentlig vold.

I dom 7 blev en 17-årig mand fundet skyldig i voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 2, begået over for en tjenestegørende buschauffør, som han havde hevet væk fra førersædet, mens bussen kørte. Tiltalte trak herefter forurettede ind på en mark, hvor han tildelte hende adskillige knytnæveslag i ansigtet og på kroppen, ligesom han voldtog hende både vaginalt og analt. Efter at have tvunget forurettede tilbage i bussen, tiltvang tiltalte sig på ny bl.a. vaginalt og analt samleje med forurettede. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 2 år og 6 måneder. Anklagemyndigheden ankede dommen til skærpelse af straffen, men anken blev ved en fejl ikke forkyndt rettidigt for tiltalte. Straffen kan forekomme mild henset til karakteren af de begåede forhold, men tiltaltes meget unge alder må imidlertid tillægges betydning i formildende retning for straffastsættelsen.

Dom 8-11, hvor der er udmålt straffe på henholdsvis fængsel i 2 år og 9 måneder (dom 8), 4 år (dom 9), 6 år (dom 10, der er omtalt under afsnit 6.4.5.) og 8 år (dom 11), illustrerer, at der i sager, hvor der foreligger skærpene omstændigheder, fastsættes en højere straf end ”normalstraffen” på fængsel i 2 år og 6 måneder, og at straffene fastsættes markant højere i de meget grove voldtægtssager (dom 9-11).

Vedrørende fuldbyrdede overfaldsvoldtægter kan det således konstateres, at der i tre domme (dom 3 – fængsel i 1 år og 6 måneder; dom 4 – fængsel i 1 år og 9 måneder; dom 5 – fængsel i 2 år) er udmålt straffe, der ligger under udgangspunktet på fængsel i 2 år og 6 måneder, idet det dog bemærkes, at der i to af disse sager (dommene 4 og 5) alene var tale om anden kønslig omgængelse end samleje i form af berøring. Straffene i de øvrige sager svarer til udgangspunktet eller er højere.

Det må herefter konkluderes, at den skærpelse, der var forudsat ved lovændringen, helt overvejende er slået igennem.

6.4.3. Kontaktvoldtægt

Med hensyn til forsøg på kontaktvoldtægt skønnede Rigsadvokaten i redegørelserne udarbejdet før strafskærpelsen, at straffniveauet nogenlunde svarede til niveauet for forsøg på overfaldsvoldtægt, dvs. 6-9 måneders fængsel, dog med mulighed for både mildere og strengere straffe. Ifølge lovændringen i 2002 skulle også disse straffe forhøjes med 1 år.

Der er indkommet en dom om forsøg på kontaktvoldtægt (dom 12).

Sagen vedrørte en 18-årig mand, som havde forsøgt at voldtage en kvinde i et S-tog. Forurettede havde været indladende over for tiltalte, og havde kysset med ham. Da hun ønskede at stoppe kontakten, greb tiltalte fat i hende og skubbede hende ned på et sæde, hvorefter han lagde sig oven på hende og fik trukket hendes trusser ned. Voldtægtsforsøget mislykkedes, idet forurettede undslap. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 8 måneder og lagde herved vægt på den forudgående kontakt mellem parterne, på at forurettede ikke oplevede situationen som farlig, og at der ikke var udøvet grovere vold. Landsretten henholdt sit til byrettens begrundelse, men forhøjede straffen til fængsel i 1 år. I dommen er der således ikke fuldt ud sket en skærpelse på et år, men der er dog tale om en skærpelse i forhold til det tidligere udmålingsniveau. Henset til de formildende omstændigheder, der er tillagt vægt både i by- og landsret, har jeg ikke bemærkninger til straffastsættelsen.

Fuldbyrdet kontaktvoldtægt foreligger i ni sager (dom 13-21).

Rigsadvokaturen antog i de tidligere redegørelser, at straffen for fuldbyrdet kontaktvoldtægt før strafskærpelsen i de fleste tilfælde lå mellem 6 måneders fængsel og 1 år og 6 måneders fængsel. Var der ikke anvendt vold af betydning, eller forelå der ikke andre skærpende omstændigheder, lå straffen i niveauet 6 til 10 måneders fængsel. Også her medførte lovændringen en forhøjelse af straffene med 1 år.

I de indberettede domme, hvoraf fire er byretsdomme og fem er afsagt af landsretten, varierer straffen fra fængsel i 6 måneder, heraf 3 måneder betinget, til fængsel i 7 år, idet straffene fordeler sig således:

Dom 13:	6 måneders fængsel, heraf 3 mdr. betinget.
Dom 13:	6 måneders fængsel.
Dom 14:	9 måneders fængsel.
Dom 15:	1 år og 6 måneders fængsel.
Dom 16, 17 og 18:	1 år og 9 måneders fængsel.
Dom 19:	2 års fængsel.
Dom 20:	2 år og 6 måneders fængsel.
Dom 21:	7 års fængsel.

I dommene 13, 14 og 17 skete der domfældelse for anden kønslig omgængelse end samleje i form af berøring samt til dels oralsex.

Dom 13, hvor to tiltalte blev dømt for i forening at have haft anden seksuel omgang end samleje med en 16-årig pige, er nærmere omtalt nedenfor i afsnit 6.4.5.

I dom 14 havde tiltalte grebet hårdt fat i armen på sin voksne steddatter og trukket ned i hendes bukser og trusser, hvorefter han stak nogle fingre ind hendes skede og endetarmsåbning. Han blev tillige dømt for blufærdighedskrænkelser begået over for steddatteren. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 9 måneder og lagde herved vægt på den begrænsede voldsanvendelse. Det er min opfattelse, at straffastsættelsen indebærer en skærpelse i forhold til "normalstraffen" forud for lovændringen, ligesom det er min opfattelse, at det seksuelle overgrebs begrænsede karakter og den begrænsede voldsanvendelse begrundet en lavere straf. Jeg fandt på den baggrund ikke grundlag for at anke byrettens dom til landsretten.

I dom 17 må straffastsættelsen anses for at være fuldt ud i overensstemmelse med intentionerne bag strafskærpelsen, og dommen giver mig derfor ikke anledning til bemærkninger.

I dommene 15, 16, 18-21 blev der domfældt for fuldbyrdet voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 1.

Straffastsættelsen i dom 15, 18 og 19 er efter min opfattelse i overensstemmelse med lovgivers intentioner og giver mig ikke anledning til bemærkninger. Dom 16 vedrører voldtægt begået i forening af to gerningsmænd, og dommen er derfor omtalt nedenfor i afsnit 6.4.5.

I dom 20 tvang tiltalte forurettede, der var beruset, til samleje tre gange i løbet af en nat. Voldtægterne fandt sted i et miljø præget af druk, og der var usikkerhed omkring detaljerne i hændelsesforløbet. I byretten, hvor en dommer ville frifinde under henvisning til frivillighed, blev straffen fastsat til 2 år og 6 måneder under henvisning til, at der var udøvet vold, at episoden varede flere timer, og at der var tale om flere samlejer. Landsretten stadfæstede straffen. Henset til den tidsmæssige sammenhæng mellem voldtægterne anser jeg strafskærpelsen for at være slået igennem i sagen.

Dom 21, hvor straffen blev fastsat til 7 år både i byretten og landsretten, vedrørte adskillige seksuelle overgreb, herunder fem voldtægter samt et anal samleje, begået mod tiltaltes egen datter over en periode på ca. 10 år fra hun var 4 til 14 år gammel. Selv om en del af gerningsperioden lå forud for 2002, er dommen et eksempel på, at der i meget grove voldtægtssager fastsættes en markant højere straf end det udgangspunkt, der er forudsat ved strafskærpelsesloven.

Kun i dommene 13 og 14 er der udmålt straffe, som er lavere end fængsel i 1 år og 6 måneder, der må antages at være udgangspunktet i sager uden skærpende omstændigheder. I disse to sager var der imidlertid alene tale om anden kønslig omgængelse end samleje af begrænset karakter, hvilket taler for en mildere straf end "normalstraffen". I de øvrige sager blev straffene fastsat til fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og jeg anser strafskærpelsen for at være slået igennem i disse sager.

6.3.4. Parvoldtægt

I de tidligere redegørelser har der kun foreligget ganske få afgørelser om forsøg på parvoldtægt.

I redegørelserne forud for strafskærpelsen i 2002 forelå kun en enkelt dom, hvor straffen blev udmålt til fængsel i 6 måneder betinget med vilkår om samfundstjeneste.

I redegørelserne fra januar 2004 og juni 2005 omtalte rigsadvokaturen fire domme, hvor straffene varierede fra fængsel i 1 år og 3 måneder til fængsel i 3 år. Strafudmålingen i disse fire sager gav ikke rigsadvokaturen anledning til bemærkninger.

Redegørelsen fra juni 2006 indeholdt tre sager om forsøg på parvoldtægt. Straffene i disse sager var udmålt til henholdsvis 1 års fængsel, 1 år og 8 måneders fængsel og 3 års fængsel, og rigsadvokaturen fandt, at den tilsigtede strafskærpelse var slået igennem i de indberettede sager vedrørende forsøg på parvoldtægt.

Redegørelsen fra 2007 og 2008 indeholdt ikke sager om forsøg på parvoldtægt

I den foreliggende undersøgelse er der indkommet en enkelt sag (dom 22) vedrørende forsøg på parvoldtægt.

Dom 22 vedrørte en 19-årig mand, der to gange på to dage forsøgte at voldtage sin samleverske under anvendelse af bl.a. kvælertag. Tiltaltes forehavende mislykkedes på grund af forurettedes modstand. Tiltalte blev tillige dømt for fem gange over en periode på knap halvandet år at have udøvet vold mod forurettede, hvoraf to tilfælde blev henført under straffelovens § 245, stk. 1. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 2 år. Henset til, at der ud over de to voldtægtsforsøg tillige er sket domfældelse for flere særskilte voldsforhold, herunder grov vold, kan straffen forekomme lidt mild også uanset tiltaltes unge alder. Dommen blev imidlertid ved en fejl ikke anket.

I redegørelserne forud for strafskærpelsen ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 antog rigsadvokaturen, at ”normalstraffen” i sager om fuldbyrdet parvoldtægt lå i niveauet 6-8 måneders fængsel, men der var i det undersøgte materiale også flere eksempler på højere straffe (fra 1 til 3 års fængsel) i sager, hvor der forelå skærpende omstændigheder.

Til brug for den foreliggende redegørelse er der indberettet 11 sager om fuldbyrdet parvoldtægt (dom 23-33).

I de indberettede domme, hvoraf en dom er afsagt af byretten og ti er afsagt af landsretten, varierer straffen fra fængsel i 9 måneder til fængsel i 5 år, idet straffene fordeler sig således:

Dom 23:	9 måneders fængsel.
Dom 24:	1 års fængsel.
Dom 25 og 26:	1 år og 9 måneders fængsel.

Dom 27, 28, 29 og 30	2 års fængsel.
Dom 31:	3 års fængsel (omfatter reststraf på 303 dage).
Dom 32:	3 år og 6 måneders fængsel.
Dom 33:	5 års fængsel (omfatter reststraf på 470 dage).

I dom 23, der alene vedrørte anden kønslig omgængelse end samleje, havde en 29-årig mand opsøgt sin tidligere kæreste gennem to et halvt år, idet han var jaloux over, at hun havde haft besøg af en anden mand. Tiltalte pressede forurettede ned på en seng, hvor han trak hendes bukser og trusser ned og stak en finger op i hendes skede. Tiltalte blev tillige dømt for at have stjålet nogle smykker fra forurettede, som han efterfølgende tilbageleverede. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 1 år. Landsretten nedsatte straffen til fængsel i 9 måneder under henvisning til karakteren af de begåede forhold. Henset til overgrebenes begrænsede karakter, er det min opfattelse, at straffen på fængsel i 9 måneder er i overensstemmelse med lovgivers intention.

I dom 24 blev straffen for voldtægt fastsat til fængsel i 1 år, og landsretten henviste bl.a. til, at voldtægten var udøvet i et bestående parforhold. Straffen forekommer mild, navnlig henset til, at tiltalte gennemførte samleje to gange med forurettede, og at overgrebet havde en vis tidsmæssig udstrækning (flere timer). I formildende retning må det imidlertid tillægges vægt, at voldtægten blev udøvet efter uoverensstemmelser mellem parterne, og at der ikke ud over et greb om forurettedes hals blev anvendt egentlig vold.

I dom 25 blev straffen for voldtægt – forøvet umiddelbart efter afslutningen af et kæresteforhold – fastsat til 1 års fængsel i byretten, der lagde vægt på, at der ikke var udøvet grov vold, og at voldtægten var sket i forbindelse med ophør af parforhold. Tiltalte, der tidligere var straffet for vold, blev tillige dømt for to forhold vedrørende vold efter straffelovens § 244 begået mod samme forurettede. Anklagemyndigheden ankede dommen med påstand om skærpelse af straffen. Landsretten forhøjede straffen til fængsel i 1 år og 9 måneder, og lagde i strafskærpelse retning vægt på, at parterne ikke var kærestere, da voldtægten fandt sted. Det er min opfattelse, at med landsrettens dom er strafskærpelsen fuldt ud slået igennem.

I dom 26, hvor landsretten nedsatte straffen fra 2 års fængsel til fængsel i 1 år og 9 måneder (dissens for stadfæstelse), lagde landsretten ved straffastsættelsen bl.a. vægt på oplysningerne om parternes hidtidige seksuelle samkvem, der havde været præget af brugen af sexlegetøj. Henset hertil finder jeg, at straffen er i overensstemmelse med lovgivers intention.

Dommene 27-30, der alle blev afgjort med straffe på 2 års fængsel, og dom 31, der blev afgjort med 3 års fængsel (hvoraf 303 dage var en reststraf fra tidligere dom for bl.a. vold og voldtægt), giver mig ikke anledning til bemærkninger.

I dom 32 var der tale om seksuelle overgreb, herunder adskillige voldtægter, begået over en 4-årig periode i et bestående samliv. Tiltalte blev endvidere dømt for overtrædelse af bl.a. straffelovens § 245, stk. 1, ved i samme periode at have mishandlet forurettede, idet tiltalte nærmest systematisk slog og sparkede forurettede. Sagen, der blev rejst som domsmandssag, blev i byretten afgjort med fængsel

i 3 år og 6 måneder. Under anken påstod anklagemyndigheden stadfæstelse af straffen, hvilket også blev resultatet i landsretten. Henset til omfanget af overgrebene og den tidsmæssige udstrækning heraf forekommer straffen mild, og sagen burde måske have været rejst som en nævningsesag for dermed at have muliggjort en højere straf.

Dom 33, hvor straffen både i by- og landsret blev fastsat til fængsel i 5 år (fællesstraf med en reststraf på 470 dage), viser, at i de meget grove tilfælde fastsættes straffen markant højere end fængsel i 1 år og 6 måneder, der må antages at være normalstraffen i sager om fuldbyrdet parvoldtægt.

Samlet set kan det konkluderes, at den strafskærpelse, der var forudsat ved lovændringen, helt overvejende er slået igennem, og at der i en række sager udmåles straffe, som ligger væsentlig over normalniveauet, når forholdets grovhed taler for det.

6.4.5. Sager med flere gerningsmænd

Højesteret har indenfor de senere år i to sager taget stilling til sanktionsniveauet i voldtægtssager med flere gerningsmænd.

I den ene sag, UfR 2005.753 H, ligger gerningstidspunktet forud for strafskærpelsen ved lov nr. 380 af 6. juni 2002. Sagen vedrørte en voldtægt begået af fem gerningsmænd i forbindelse med en julefrokost. Forurettede, der tilfældigt kom forbi, blev inviteret indenfor. Efter at have deltaget i sammenkomsten i kort tid, blev forurettede ført ud i en baggård, hvor de tiltalte over ca. 1 ½ time tiltvang sig samleje og anden kønslig omgængelse. Højesteret stadfæstede landsrettens dom på 2 års fængsel til alle de tiltalte.

I UfR 2004.2371 H, hvor gerningstidspunktet ligger efter strafskærpelsen, blev forurettede kørt til et afsides sted, og mens hun blev fastholdt, tiltvang fire gerningsmænd sig over et længere tidsrum samleje og anden kønslig omgængelse med hende. To af gerningsmændene bosiddende i udlandet fik deres sager særskilt behandlet. De øvrige to blev i byretten idømt henholdsvis 1 år og 9 måneders fængsel og 2 år og 3 måneders fængsel. Landsretten forhøjede straffene til 3 års fængsel under henvisning til strafskærpelsen ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 og til, at alle gerningsmændene havde handlet i forening, hvilket ifølge bemærkningerne til lovforslaget skulle medføre en yderligere skærpelse af straffen. En af de tiltalte ankede med Procesbevillingsnævnets tilladelse til Højesteret. Højesteret stadfæstede landsrettens dom. Der var dissens af to dommere for at fastsætte straffen til 3 år og 6 måneders fængsel.

Af disse domme kan udledes, at udgangspunktet for straffastsættelsen efter lovændringen i 2002 i sager vedrørende fuldbyrdet voldtægt begået over et vist tidsrum af flere gerningsmænd er 3 års fængsel.

Tre af de nu indberettede domme (dom 10, 13 og 16) vedrører voldtægt begået af flere gerningsmænd.

I dom 10, hvor to tiltalte blev dømt for bl.a. voldtægt og forsøg på gaderøveri, blev straffen både i by- og landsret fastsat til fængsel i 6 år (dissens i landsretten for 7 år). Straffastsættelsen ligger markant over udgangspunktet, og dommen giver mig derfor ikke anledning til bemærkninger.

I dom 13, der er en ankedom, var to mænd på henholdsvis 15 år (T1) og 20 år (T2) taget med en 16-årig pige hjem. T1, der ganske kortvarigt havde været kæreste med forurettede et halvt år tidligere, kyssede forurettede, hvorefter de tiltalte i forening fastholdt hende og trak hendes bukser og trusser ned, og T1 stak herefter gentagne gange flere fingre op i forurettedes skede. Byretten fastsatte straffen for begge tiltalte til fængsel i 8 måneder heraf 6 måneder betinget (dissens for 6 måneders fængsel). Landsretten ændrede straffene til fængsel i 6 måneder, og for T1s vedkommende blev 3 måneder gjort betinget under hensyn til hans unge alder på gerningstidspunktet. Selv om landsretten således nedsatte straffen for begge de tiltalte, blev straffen dog i videre omfang end i byretten gjort ubetinget. T1 fik således den ubetingede andel af fængselsstraffen forlænget med en måned og T2s straf blev ændret fra en delvis betinget fængselsstraf til en ren ubetinget fængselsstraf. Straffen kan umiddelbart forekomme mild, herunder navnlig henset til at forholdet er begået af to gerningsmænd i forening. Der foreligger dog flere formildende omstændigheder – herunder T1s meget unge alder, den begrænsede voldanvendelse samt det seksuelle overgrebs begrænsede karakter – som taler for mildere straffe end udgangspunktet efter strafskærpelsen.

I dom 16 blev tiltalte idømt fængsel i 1 år og 9 måneder for i forening med en medgerningsmand at have voldtaget en alkohol- og medicinpåvirket kvinde, som frivilligt var gået med dem hjem. Medgerningsmanden var ved en upåanket byretsdom af 30. juli 2008 blevet idømt fængsel i 1 år og 9 måneder for voldtægtsforholdet. Det er min opfattelse, at der er sket en skærpelse af straffen i overensstemmelse med strafskærpelsesloven. Henset hertil, samt til straffastsættelsen i sagen mod medgerningsmanden, og til at der ikke var anvendt egentlig vold i forbindelse med voldtægten, fandt jeg ikke grundlag for at anke dommen.

7. Strafniveauet for kontaktvoldtægt og parvoldtægt

7.1. Generelt om udgangspunktet for straffastsættelsen i sager om kontakt- og parvoldtægt

Som anført i afsnit 6.3. har Justitsministeriet anmodet Rigsadvokaten om på grundlag af en gennemgang af retspraksis at foretage en nærmere vurdering af, om det lavere strafniveau i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt navnlig skyldes, at der i sådanne sager oftere end i sager om overfaldsvoldtægt foreligger omstændigheder, som efter almindelige strafudmålingsregler normalt vil tale for mildere straf, eller om det lavere strafniveau navnlig er udtryk for en generel forskel i grovhedsvurderingen af kontaktvoldtægt og parvoldtægt i forhold til overfaldsvoldtægt.

I afsnit 4 anføres det, at det i forarbejderne til lovændringen i 2002 blev tilkendegivet, at straffen for voldtægt skulle forhøjes med gennemgående 1 år i forhold til det strafniveau, der er beskrevet i Rigsadvokatens redegørelse fra januar 2001. Det blev endvidere i forarbejderne anført, at udmålingen af straffen forudsættes i højere grad at blive nuanceret efter forholdets grovhed, således at straffen for de

grovere tilfælde af forsøg på overfaldsvoldtægt kommer til at ligge tæt på niveauet for fuldbyrdede overfaldsvoldtægter.

Som anført i afsnit 3 fremgår det af redegørelsen fra 2001, at ”normalstraffen” for forsøg på overfaldsvoldtægt uden skærpende omstændigheder forud for lovændringen i 2002 var fængsel i 6-9 måneder, og at strafniveauet for forsøg på kontaktvoldtægt var nogenlunde tilsvarende. Vedrørende forsøg på parvoldtægt forelå der kun en enkelt dom, hvor straffen blev udmålt til 6 måneders fængsel betinget med vilkår om samfundstjeneste. ”Normalstraffen” for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt uden skærpende omstændigheder var 1 år og 6 måneder, hvorimod straffen for fuldbyrdet kontaktvoldtægt og parvoldtægt uden skærpende omstændigheder var fængsel i henholdsvis 6-10 måneder og 6-8 måneder. Der er således tale om en mindre forskel i strafniveauet for forsøg på overfaldsvoldtægt sammenlignet med strafniveauet for forsøg på parvoldtægt, mens forskellen i strafniveauet for fuldbyrdet overfaldsvoldtægt set i forhold til kontaktvoldtægt og navnlig parvoldtægt er lidt større.

På baggrund af rigsadvokatens redegørelse blev der således i forarbejderne til strafskærpelsesloven i 2002 foretaget en sondring mellem de forskellige typer voldtægtssager, og det blev herved forudsat, at der skulle gælde et lavere normalstrafniveau i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt end i sager om overfaldsvoldtægt, jf. herved afsnit 4 ovenfor.

Baggrunden for denne forskel i strafudmålingen mellem på den ene side overfaldsvoldtægt og på den anden side kontaktvoldtægt og parvoldtægt er ikke nærmere beskrevet i rigsadvokatens redegørelser forud for strafskærpelsen i 2002. Dog anføres det, at opdelingen af dommene i de tre kategorier blev valgt, bl.a. fordi den måtte antages at være almindelig anerkendt som en væsentlig faktor for strafudmålingen.

I forbindelse med udarbejdelse af redegørelsen fra januar 2001 foretog rigsadvokaturen i samarbejde med Justitsministeriets Forskningsenhed en undersøgelse af udviklingen i strafniveauet i voldtægtssager. Undersøgelsen viste, at strafudmålingen i voldtægtssager afhang af en lang række forhold ved de enkelte sager. De forhold, der afspejlede voldtægtens grovhed, bidrog især til at forklare forskelle i strafudmålingen. Det drejede sig først og fremmest om den anvendte straffebestemmelse (§ 216, stk. 1 eller stk. 2), og om voldtægten er fuldbyrdet eller ej. Endvidere havde det også betydning, om der var tale om overfaldsvoldtægt, kontaktvoldtægt eller parvoldtægt. Herudover havde det stor betydning for strafudmålingen, om den pågældende samtidig dømtes for flere voldtægter og/eller for anden kriminalitet, og om den pågældende var tidligere straffet for ligeartet kriminalitet, og eventuelt tillige som følge heraf blev idømt en fællesstraf. Det er i undersøgelsen af udviklingen i strafniveauet i voldtægtssager anført, at kun i halvdelen af de undersøgte domme var der i præmisserne redegjort for, hvilke formildende eller skærpende omstændigheder, der havde influeret på strafudmålingen.

Undersøgelsen om udviklingen i strafniveauet før strafskærpelsen angav således en række faktorer, som havde indflydelse på strafudmålingen i voldtægtssager. Der er dog ikke i undersøgelsen eller i det øvrige materiale, som Rigsadvokaten udarbejdede forud for strafskærpelsen, foretaget en nærmere vurdering af, hvorfor udgangspunktet for straffastsættelsen i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt er lidt lavere end i sager om overfaldsvoldtægt.

Det skal dog bemærkes, at det lavere udgangspunkt, navnlig i sager om parvoldtægt formentlig bl.a. kan forklares med, at tiltalte og forurettede tidligere har haft et seksuelt forhold til hinanden, og at der kan foreligge formildende omstændigheder, herunder at tiltalte er følelsesmæssigt påvirket, f.eks. af jalousi eller af forholdets ophør. I modsætning hertil vil der i sager om overfaldsvoldtægt ikke have været nogen form for kontakt mellem de pågældende forud for voldtægten, ligesom der i øvrigt ofte vil være tale om en række konkret skærpene omstændigheder, herunder f.eks. at voldtægten finder sted om natten på åben gade eller ved indtrængen i forurettedes hjem, ligesom anvendelse af vold kan være betydelig.

7.2. Retspraksis

I det følgende foretages en gennemgang af de referater af domme, der er optrykt som bilag til Rigsadvokatens redegørelser fra 2004-2008 samt dommene i bilaget til denne redegørelse, med henblik på at vurdere, hvilke faktorer domstolene tillægger vægt ved strafudmålingen.

Det bemærkes, at i flere af dommene er straffastsættelsen ikke nærmere begrundet, ligesom der i flere domme som begrundelse for strafudmålingen alene er henvist til lov nr. 380 af 6. juni 2002. Endvidere bemærkes, at der er tale om sager, hvor relationen mellem offer og gerningsmand er meget forskelligartet, navnlig i sagerne om kontaktvoldtægt, idet denne kategori er forholdsvis bred, og både omfatter tilfælde, hvor kontakten mellem parterne først er etableret kort tid før overgrebet, eksempelvis et aftalt møde som optakt til en seksuel kontakt, og tilfælde hvor der er tale om langvarige bekendtskaber, herunder nære familiemæssige relationer.

I redegørelsen fra januar 2004 om straffene efter lovændringen ved lov nr. 380 af 6. juni 2002 indgik to domme om forsøg på kontaktvoldtægt (dom 8 og 9) og ti domme (dom 10-19) om fuldbyrdet kontaktvoldtægt. Straffene varierer fra fængsel i 1 år til fængsel i 8 år.

I det omfang der i præmisserne er redegjort for, hvilke faktorer der er tillagt vægt ved straffastsættelsen, henvises der dels til strafskærpelsesloven og dels til sagens konkrete omstændigheder, herunder tiltaltes forstraffe, voldtægten grovhed og de omstændigheder, hvorunder voldtægten blev begået, eksempelvis hvis voldtægten blev begået af flere i forening. Forholdet mellem tiltalte og forurettede er ikke en strafudmålingsfaktor, der er anført i dommenes præmisser, bortset fra dom 8. I denne sag havde parterne kendt hinanden gennem nogle år, og byretten, der udmålte straffen til fængsel i 1 år og 3 måneder, lagde bl.a. vægt på overgrebets tidsmæssige udstrækning og parternes forudgående kendskab til hinanden. Landsretten forhøjede straffen til fængsel i 1 år og 6 måneder og lagde i skærpene retning vægt på forholdet karakter, tiltaltes forstraffe og strafskærpelsen i 2002. I formildende retning blev det tillagt vægt, at voldtægtsforholdet ikke blev fuldbyrdet.

I redegørelsen fra 2004 indgik to domme om forsøg på parvoldtægt (dom 20 og 21), og fem domme (dom 22-26) om fuldbyrdet parvoldtægt. Straffene blev fastsat fra fængsel i 1 år og 3 måneder til fængsel i 3 år.

I to af disse domme (dom 22 og 26) fremgår det af præmisserne, at forholdet mellem parterne er tillagt vægt ved straffastsættelsen som en blandt flere faktorer. I dom 26, der vedrørte voldtægt mod en tidligere samlever, lagde byretten således i formildende retning vægt på, at tiltalte muligvis med en vis føje kunne have følt sig jaloux over, at forurettede havde indledt et forhold til en ny kæreste. På den anden side lagde retten vægt på, at voldtægtsforholdet blev begået efter husfredskrænkelser og i øvrigt var groft voldeligt og nedværdigende i forhold til forurettede. Landsretten tiltrådte byrettens begrundelse for straffens fastsættelse og stadfæstede straffen på fængsel i 2 år og 6 måneder.

I de øvrige domme er forholdet mellem parterne ikke anført i præmisserne som et moment, der er tillagt vægt. Derimod er bl.a. karakteren af det seksuelle overgreb, voldens omfang og tiltaltes forstraffe fremhævet.

I redegørelsen fra 2005 er ni domme om forsøg på kontaktvoldtægt og tolv domme (dom 19-30) om fuldbyrdet kontaktvoldtægt omtalt. Straffene blev fastsat fra fængsel i 10 måneder til fængsel i 5 år.

I præmisserne er som begrundelse for straffastsættelsen henvist til en række konkrete omstændigheder, eksempelvis tiltaltes og forurettedes alder. Kun i dom 17 og 20 er relationen mellem parterne fremhævet som en del af begrundelse for straffastsættelsen, idet der i skærpene retning blev lagt vægt på, at overgrebet var begået mod en datter (dom 17), og at parterne, uanset at de var tidligere samlevende, ikke havde haft samleje i flere år (dom 20).

I dom 25, 28 og 30 havde den forudgående kontakt mellem parterne karakter af optakt til seksuelt samkvem, eksempelvis dom 28, hvor parterne havde fået kontakt til hinanden via internettet på scor.dk. I dommene er karakteren af denne forudgående kontakt imidlertid ikke fremhævet i præmisserne, hvorimod bl.a. anvendelsen af vold og omfanget heraf er tillagt afgørende vægt.

I redegørelsen fra 2005 var der medtaget to domme (dom 31 og 32) om forsøg på parvoldtægt og otte domme (dom 33-40) om fuldbyrdet parvoldtægt. Straffene varierer fra fængsel i 10 måneder til fængsel i 2 år og 6 måneder.

I to af disse domme (dom 39 og 40), der er ankedomme, er forholdet mellem parterne særskilt fremhævet i byretsdommens præmisser. I dom 39 fastsatte byretten således straffen til 1 års betinget fængsel og lagde ved straffastsættelsen vægt på, dels at forurettede dagen inden voldtægten havde meddelt, at hun ville skilles, og dels at tiltalte havde anvendt en kniv under overgrebet. Landsretten skærpede straffen til ubetinget fængsel i 1 år og 9 måneder og begrundede resultatet med bl.a. anvendelsen af kniv, samt at voldtægt som hovedregel bør medføre ubetinget fængselsstraf. I dom 40, hvor byretten frifandt for den ene af to voldtægter, blev straffen i første instans fastsat til fængsel i 1 år under henvisning til, at voldtægten var begået i forbindelse med et opgør efter fire års samliv. I landsretten skete der domfældelse for begge voldtægter samt vidnetrusler, og straffen blev skærpet til fængsel i 2 år og 6 måneder. Landsretten har således i begge disse sager skærpet straffene og har ikke særskilt fremhævet samlivsophævelsen som en formildende omstændighed for straffastsættelsen.

Redegørelsen fra 2006 indeholdt fire domme om forsøg på kontaktvoldtægt (dom 6-9) og 14 domme (dom 10-23) om fuldbyrdet kontaktvoldtægt. De idømte straffe varierer fra fængsel i 8 måneder til fængsel i 3 år og 6 måneder (fællesstraf med en reststraf på 173 dage).

I dom 9, 10, 13 og 19 er den forudgående kontakt mellem parterne fremhævet som et blandt flere konkrete momenter, der er tillagt vægt ved straffens fastsættelse, herunder i skærpende retning i to af dommene. I dom 13 blev det således tillagt vægt i skærpende retning, at overgrebet skete efter et ganske kortvarigt bekendtskab, og i dom 19, hvor en omsorgsmedhjælper blev idømt 2 års fængsel for voldtægt af en udviklingshæmmet kvinde, lagde landsretten ved strafudmålingen i skærpende retning vægt på, at voldtægten blev begået mod en særlig udsat person, som var undergivet tiltaltes varetægt.

I redegørelsen fra 2006 er omtalt tre domme om forsøg på parvoldtægt (dom 24-26), og fire domme (dom 27-30) om fuldbyrdet parvoldtægt. Straffene strækker sig fra fængsel i 1 år til fængsel i 3 år.

Kun i dom 28 ses karakteren af parforholdet at være anført som en del af byrettens begrundelse for straffens fastsættelse til fængsel i 1 år. Byretten henviste således bl.a. til, at parterne havde levet i et samliv, og at det ikke kunne afvises, at der i samlivet havde fundet en del sadomasochistisk sex sted, mere eller mindre med forurettedes samtykke. I landsretten blev straffen forhøjet til fængsel i 1 år og 6 måneder under henvisning til strafskærpelsen i 2002.

Redegørelsen fra 2006 indeholder også et eksempel på en dom (dom 24), hvor parforholdet formentlig har haft betydning for straffastsættelsen, men hvor det ikke er tilkendegivet i dommens præmisser. Straffen blev fastsat til 1 års fængsel, og rigsadvokaturen bemærkede i den forbindelse, at straffen kunne forekomme mild, men at det dog fremgik af sagen, at parterne havde haft et meget turbulent forhold, og at sagen desuden var atypisk, fordi begge parter var mænd.

I redegørelsen fra 2007 er der redegjort for fire domme (dom 10-13) om forsøg på kontaktvoldtægt og elleve domme (dom 14-24) om fuldbyrdet kontaktvoldtægt. Straffen varierer fra delvis betinget fængsel i 9 måneder til fængsel i 6 år.

I dom 10, 15, 16 og 19 er parternes forhold anført som en blandt flere faktorer, der har haft betydning for strafudmåling. I dom 10 var der således tale om en 71-årig mand, som i sit soveværelse forsøgte at voldtage sin 61-årige nabo. Byretten, der fastsatte straffen til fængsel i 9 måneder delvis betinget med vilkår om samfundstjeneste, lagde bl.a. vægt på tiltaltes gode personlige forhold, tiltaltes høje alder, at parterne var bekendte, og at forurettede mange gange - og ofte i tiltaltes påsyn - havde vejlet sig iført undertøj på en vægt i tiltaltes soveværelse. I dom 16 havde parterne været kærestepar og var nu venner. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 10 måneder og lagde i den forbindelse bl.a. vægt på parternes forudgående kontakt. Landsretten forhøjede straffen til fængsel i 1 år og 3 måneder og lagde herved vægt på karakteren af det begåede forhold, tiltaltes alder (19 år), og at han var ustraffet.

I redegørelsen fra 2007 forelå der ikke nogen domme om forsøg på parforhold. For så vidt angår fuldbyrdet parvoldtægt er omtalt tre domme (dom 25-27), hvor straffene blev udmålt til fængsel i hen-

holdsvis 1 år, 1 år og 3 måneder og 2 år og 9 måneder, og hvor parforholdet i alle tre domme var nævnt som en blandt flere strafudmålingsfaktorer.

I dom 26 lagde landsretten således ved straffastsættelsen på den ene side vægt på, at parterne havde været gift og havde børn sammen, og at tiltalte og forurettede stadig havde kontakt med hinanden, i hvilken forbindelse tiltalte af og til overnattede i forurettedes lejlighed. På den anden side lagde retten vægt på, at tiltalte havde taget halsgreb på forurettede, og at han to gange tiltvang sig samleje med forurettede.

I redegørelsen fra 2008 er der omtalt to domme (dom 12 og 13) om forsøg på kontaktvoldtægt og 9 domme (dom 14-22) om fuldbyrdet kontaktvoldtægt, hvor straffene varierer fra betinget fængsel i 6 måneder til fængsel i 2 år og 6 måneder.

Kun i dom 13 og 18 ses forholdet mellem parterne at være omtalt i præmisserne som én blandt flere faktorer, der er tillagt vægt ved strafudmålingen. I dom 13 blev det således fremhævet, at voldtægten blev begået mod tiltaltes moster, og i dom 18 blev det anført som en skærpene omstændighed, at der ikke havde været et forudgående bekendtskab mellem parterne.

I 2008 indgik der ikke i redegørelsen domme om forsøg på parvoldtægt, hvorimod der indgik tre domme (dom 23-25) vedrørende fuldbyrdet parvoldtægt, hvor straffene er fastsat i niveauet fra fængsel i 2 år og 3 måneder til fængsel i 3 år. Selve relationen mellem parterne ses ikke at være fremhævet i dommenes præmisser, hvorimod antallet af overgreb samt karakteren heraf, herunder grovheden af den anvendte vold, er anført som begrundelse for strafudmålingen.

I den foreliggende redegørelse er der omtalt en dom (dom 12) om forsøg på kontaktvoldtægt og ni domme (dom 13-21) om fuldbyrdet kontaktvoldtægt, og straffene varierer fra delvis betinget fængsel i 6 måneder til fængsel i 7 år.

I dom 12 blev det både i by- og landsret tillagt vægt ved strafudmålingen, at forurettede i en længere periode forud for voldtægtsforsøget havde kysset med tiltalte. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 8 måneder, der blev forhøjet af landsretten til fængsel i 1 år. I dom 15, hvor tiltalte havde fået kendskab til forurettede gennem en chatside på internettet, blev det i byretten tillagt vægt, at parterne ikke havde mødt hinanden i forvejen, og straffen blev fastsat til fængsel i 1 år og 3 måneder. Landsretten forhøjede straffen under henvisning til strafskærpelsesloven og anførte endvidere, at der ved strafudmålingen var taget hensyn til tiltaltes unge alder (18 år). I dom 16 blev straffen fastsat til fængsel i 7 år bl.a. under henvisning til, at der var tale om grov seksuel udnyttelse af tiltaltes datter.

I de øvrige domme vedrørende fuldbyrdede kontaktvoldtægt er relationen mellem parterne ikke fremhævet som et moment af betydning for straffens fastsættelse.

Der er i denne redegørelse omtalt en dom (dom 22) vedrørende forsøg på parvoldtægt og elleve domme (dom 23-33) vedrørende fuldbyrdet parvoldtægt, hvor straffene varierer fra fængsel i 9 måneder til fængsel i 5 år.

I dommene 24-28 er relationen mellem parterne nævnt i præmisserne som en faktor, der er tillagt vægt ved strafudmålingen enten i skærpene eller formildende retning. I dom 24 lagde byretten og landsretten således i formildende retning bl.a. vægt på, at overgrebet blev begået i et bestående parforhold. I dom 25 fastsatte byretten straffen til fængsel i 1 år og lagde i formildende retning vægt på, at der ikke var udøvet grov vold, og at voldtægten blev begået i forbindelse med ophør af parforholdet. Landsretten forhøjede straffen til fængsel i 1 år og 9 måneder og henviste dels til strafskærpelsen i 2002 og dels til, at parterne ikke var kærester på tidspunktet for voldtægten.

Sammenfattende fremgår det af gennemgangen af dommene om kontaktvoldtægt og parvoldtægt i Rigsadvokatens redegørelser efter strafskærpelsen i 2002, at straffene varierer fra delvis betinget fængsel i 6 måneder til fængsel i 8 år. Der er tale om sager, hvor de konkrete omstændigheder er meget forskelligartede, ikke blot i relation til karakteren af det seksuelle overgreb og den anvendte vold, men også i relation til forholdet mellem tiltalte og forurettede, der har meget varierende karakter lige fra meget kortvarige bekendtskaber til nære familiemæssige relationer.

Som det fremgår af gennemgangen af retspraksis ovenfor, er straffastsættelsen ikke altid nærmere begrundet i dommens præmisser. I det omfang, der er redegjort for strafudmålingen i dommene om kontaktvoldtægt og parvoldtægt, fremgår det, at straffen fastsættes på baggrund af en samlet vurdering af flere momenter i hver enkelt sag. Udover karakteren af det seksuelle overgreb, herunder antallet af overgreb, lægges der ved straffastsættelsen navnlig vægt på omfanget af den udøvede vold. Hvis tiltalte tidligere er straffet for sædelighedskriminalitet eller vold, fremhæves dette ofte som en strafskærpene omstændighed, hvorimod ung alder hos tiltalte anføres som en formildende omstændighed.

Der udmåles således forholdsvis lave straffe i visse tilfælde, hvor der foreligger formildende omstændigheder, navnlig i de tilfælde, hvor voldsudøvelsen og det seksuelle overgreb har været begrænset. Omvendt udmåles der i begge sagskategorier markant højere straffe i mange af de tilfælde, hvor der foreligger skærpene omstændigheder, eksempelvis i tilfælde hvor der er begået flere overgreb, udøvet grov vold, eller hvor tiltalte tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet.

I størstedelen af sagerne om både kontaktvoldtægt og parvoldtægt er parternes indbyrdes relation ikke anført i dommens præmisser som en faktor, der er tillagt vægt ved strafudmålingen. I det omfang dette forhold er nævnt i præmisserne, er det som ét moment ud af flere, og det kan være som enten en strafskærpene eller formildende omstændighed.

Et særligt "fortrolighedsforhold" (for eksempel forholdet mellem plejer og patient eller forældre og barn) kan således udgøre en strafskærpene omstændighed. Det samme gør sig gældende, hvis parternes kendskab til hinanden har været kortvarigt. Omvendt er der i redegørelserne flere eksempler på, at en længerevarende og tæt relation mellem parterne udgør en formildende omstændighed, jf. eksempelvis dom 26 fra redegørelsen i 2007, hvor der i formildende retning blev lagt vægt på, at parterne havde været gift, og at tiltalte af og til overnattede hos forurettede. På samme måde henvises der i enkelte sager til, at voldtægten blev begået i et bestående parforhold.

I flere sager, hvor byretten har tillagt parternes indbyrdes relation, herunder at voldtægten er begået i forbindelse med en samlivsophævelse, vægt i formildende retning ved strafudmålingen, har landsretten forhøjet straffen og ikke særskilt fremhævet dette moment som en formildende omstændighed, jf. eksempelvis dom 39 fra redegørelsen i 2005.

8. Samlet vurdering og konklusion

8.1. Strafudmålingen efter strafskærpelsen i 2002

Som det fremgår af gennemgangen af de konkrete sager i afsnit 6 ovenfor, viser strafudmålingen i de i alt 33 domme, der indgår i undersøgelsen, at domstolene i langt de fleste af sagerne har fastsat forhøjede straffe i overensstemmelse med tilkendegivelserne i forarbejderne til lovændringen i 2002. I hovedparten af dommene er der således fastsat straffe, der ligger omkring et år over det niveau, der var gældende forud for lovændringen i 2002.

I det omfang, der ikke er sket en skærpelse af straffen med fuldt ud et år, er der i de fleste sager sket en væsentlig forhøjelse af straffen, ligesom det i dommenes præmisser er anført, at der foreligger formildende omstændigheder, der har begrundet fastsættelse af en lavere straf. Der er således f.eks. taget hensyn til, at gerningsmanden ikke er nået langt i sit forehavende, og at der ikke er anvendt vold af betydning, ligesom parternes indbyrdes forhold er tillagt betydning. Tiltaltes personlige forhold, herunder ung alder, er også tillagt vægt i flere sager.

En sådan graduering af strafudmålingen er i overensstemmelse med forarbejderne, hvorefter straffastsættelsen fortsat beror på domstolenes konkrete vurdering i de enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og hvorefter de angivne straffniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder.

I dom 3, hvor en 19-årig mand voldtog en kvinde, som han kun kendte perifert, forekommer straffen på fængsel i 1 år og 6 måneder at være for mild, uanset at der forelå en række formildende omstændigheder, herunder tiltaltes alder, den begrænsede voldsudøvelse, samt at samlejet var meget kortvarigt.

I dom 24, hvor straffen blev fastsat til fængsel i 1 år, var der tale om voldtægt begået i et bestående parforhold, hvilket blev tillagt vægt i formildende retning ved straffastsættelsen. Endvidere var voldsudøvelsen begrænset. I dom 32 blev sagen rejst som domsmandssag, og anklagemyndigheden var dermed afskåret fra at nedlægge påstand om en væsentlig højere straf end den idømte straf på fængsel i 3 år og 6 måneder.

På trods af disse sager er det min vurdering, at det samlede billede af domspraksis fortsat viser, at strafskærpelsen er gennemført i praksis, og det er min opfattelse, at domstolene må forventes også fremover at følge dette niveau for strafudmålingen og de principper for straffastsættelsen, der nu er fastlagt gennem en periode på 7 år efter lovændringen.

Det er dog min opfattelse, at det vil være nyttigt at følge strafudmålingen i sager om voldtægt endnu en periode. Formålet hermed er at sikre, at anklagemyndigheden fortsat behandler disse sager med ekstra opmærksomhed, og at eventuelle domme, hvor straffen forekommer for mild, bliver anket til skærpeelse.

8.2. Strafniveauet for kontaktvoldtægt og parvoldtægt

Vedrørende strafudmålingen i sager om kontaktvoldtægt eller parvoldtægt er udgangspunktet for straffastsættelsen, som anført i forarbejderne til lov nr. 380 af 6. juni 2002 lidt lavere end i sager om overfaldsvoldtægt. Forarbejderne henviser til den gældende retspraksis, men forholder sig ikke til, om der eventuelt har været forskel i grovhedsvurderingen i de omhandlede tilfældegrupper.

Gennemgangen af retspraksis ovenfor viser dog, at der generelt udmåles meget varierende straffe, og at det store spænd, som straffene udmåles inden for, er et udtryk for de konkrete og ofte også meget forskelligartede forhold, der gør sig gældende i disse sager. I en række domme er straffen således udmålt over det angivne udgangspunkt på linje med eller over udgangspunktet for overfaldsvoldtægt.

Den vurdering, som domstolene foretager, synes at være baseret på en flerhed af den enkelte sags mange konkrete omstændigheder. I det omfang relationen mellem tiltalte og forurettede er tillagt vægt ved strafudmålingen, er det også som ét af flere konkrete momenter. I de forholdsvis få tilfælde, hvor forholdet mellem parterne er anført som en formildende omstændighed ved straffastsættelsen, synes straffastsættelsen også her at være udtryk for en helt konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder.

På baggrund af gennemgangen af retspraksis, som den er beskrevet i Rigsadvokatens redegørelser efter strafskærpeisen i 2002, er det således min opfattelse, at strafudmålingen i sager om kontaktvoldtægt og parvoldtægt ikke er udtryk for en generel opfattelse af, at straffene i disse sager bør udmåles mildere end i sager om overfaldsvoldtægt. Dette kan også udtrykkes på den måde, at der i disse sager ofte vil foreligge konkrete omstændigheder, der efter straffelovens almindelige principper om strafudmåling bør føre til en lidt lavere straf end i sager om overfaldsvoldtægt.

Det bemærkes således, at der i sager om overfaldsvoldtægt må antages oftere at foreligge nogle af de konkrete omstændigheder, som efter reglen i straffelovens § 81 i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed.

Selv om man udtrykkeligt tilkendegav, at udgangspunktet for strafudmålingen i alle tilfælde bør være den samme, ville der således efter min opfattelse fortsat i praksis blive udmålt meget varierende straffe afhængig af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag.